

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

*****

SGK Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği asgari işçilik uygulamalarında değişiklik

No: 2026 – 059

Tarih: 18.05.2026

16 Mayıs 2026 tarihli ve 33255 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği’nde özellikle asgari işçilik uygulamaları ile inşaat ve ihale işyerlerine ilişkin süreçleri etkileyen önemli düzenlemeler yapılmıştır. Bu çerçevede, ilgili yönetmelik değişiklikleri aşağıda madde bazında karşılaştırmalı olarak ele alınmaktadır.

1. Asgari işçilik araştırması kapsamı genişletildi.

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği’nin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

***“b) Asgari işçilik araştırma işlemi: Kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından ihale mevzuatına göre yaptırılan işler ve özel nitelikteki inşaat işlerine yönelik ilgili kurum ve kuruluşlardan elde edilen bilgi ve belgeler doğrultusunda; asgari işçilik hesaplaması yapılıp yapılmayacağı ve yapılacaksa yeterli işçilik bildirilip bildirilmediğine ilişkin Kurumca yapılan değerlendirme, kontrol ve hesaplama aşamalarını,”

Böylece, eski düzenlemede yer alan asgari işçilik ibaresi, yeni düzenleme ile asgari işçilik araştırma işlemi olmuş, asgari işçilik yalnızca yeterli işçilik tespitine dayanan pasif bir inceleme olmaktan çıkarılarak, hesaplama yapılıp yapılmayacağına karar verilmesini de içeren, veri temelli ve çok aşamalı bir değerlendirme sürecine dönüştürülmüştür.

2. Birden fazla inşaatın tek sicilde yürütülmesi

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği’nin 27 nci maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

***“(8) Aynı işveren tarafından yaptırılan ve birden fazla yapı ruhsatı bulunan özel nitelikteki bina inşaatı işyerlerinde, parsellerinin bitişik ya da yakın olması, işveren tarafından ilk işin başlangıç tarihinden itibaren altı aylık süre içerisinde talepte bulunulması ve sigortalıların birbirine karışması şartıyla inşaatların tek sicil numarasında yürütülmesine ünitece izin verilebilir.”

Önceki halinde; aynı işveren tarafından yaptırılan ve birden fazla yapı ruhsatı bulunan özel nitelikteki inşaat işyerlerinde, parsellerin bitişik veya yakın olması ve sigortalıların birbirine karışması şartlarının sağlanması halinde, söz konusu inşaatların tek işyeri sicil numarası altında yürütülmesine Kurumca izin verilebilmekteydi.

Yeni düzenleme ile; yukarıda belirtilen şartlara ilave olarak, ilk işin başlangıç tarihinden itibaren altı ay içinde talepte bulunulması zorunluluğu getirilmiş olup, bu süre içerisinde başvuru yapılması kaydıyla birden fazla inşaatın tek işyeri sicil numarası altında yürütülmesine izin verilebileceği hüküm altına alınmıştır.

3. Hakediş-işin bitim tarihi netleştirildi

Madde 3 ile Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği’nin 110 uncu maddesinin birinci ve altıncı fıkralarına sırasıyla aşağıdaki cümleler eklenmiş, ikinci fıkrasında yer alan “sözleşmesinde” ibareleri “sözleşmesinde

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

*****

veya şartnamesinde” şeklinde, “sözleşmesi” ibaresi “sözleşme veya şartnamesi” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

***“İşin geçici kabulü noksansız yapılmakla birlikte işverene ödenmesi gereken toplam istihkak tutarının bildirilmemesi ve işverence talep edilmesi halinde, işverene ödenen hakediş tutarı üzerinden araştırma yapılabilir. Ancak, ilişiksizlik belgesi düzenlenmez. Daha sonraki bir tarihte ihale makamı tarafından ödenmesi gereken toplam istihkak tutarının bildirilmesi durumunda, daha önce araştırma yapılan tutar toplam istihkak bedelinden düşülerek kalan tutar üzerinden yapılan araştırma sonucu ilişiksizlik belgesi düzenlenir.”

Değişiklik ile; önceki halinde asgari işçilik araştırmaları esas olarak toplam istihkak bedeli üzerinden yapılmakta olup, hakediş tutarları üzerinden ayrıca araştırma yapılmasına ilişkin açık bir düzenleme bulunmamaktaydı. Yeni düzenleme ile; toplam istihkakın bildirilememesi halinde hakediş tutarları üzerinden araştırma yapılabilmesine imkân tanınmış, ancak bu durumda ilişiksizlik belgesi verilmeyeceği açıkça hükme bağlanmıştır.

***“İhale makamı tarafından onaylanmış geçici kabul tutanağında ihale konusu işe ilişkin eksik veya kusur bulunmadığının belirtilmesi halinde tutanakta belirtilen iş bitim tarihi, tutanakta eksik veya kusur tespit edilmesi halinde ise eksik ve kusurların tamamlandığı tarih, iş bitim tarihi olarak kabul edilir. İşin geçici veya kesin kabule tabi olmaması durumunda ise ihale makamı tarafından bildirilen iş bitim tarihine göre işlem yapılır.”

Geçici kabulde eksik veya kusur bulunmaması halinde tutanakta belirtilen tarih; eksik veya kusur bulunması halinde eksikliklerin tamamlandığı tarih; kabul sürecine tabi olunmayan işlerde ise idarece bildirilen tarih iş bitim tarihi olarak esas alınacaktır. Önceki halinde; iş bitim tarihinin belirlenmesine ilişkin bu şekilde açık ve detaylı bir düzenleme bulunmamaktaydı. Yeni düzenleme ile; iş bitim tarihinin tespitine yönelik kriterler netleştirilmiş ve uygulamadaki tereddütler giderilmiştir.

***“(7) İhaleli işin yarım kalması veya ihalenin feshedilmesi durumunda, işverene ödenen hakediş tutarı üzerinden araştırma işlemi yapılır. Herhangi bir hakediş ödemesi yapılmamış ise araştırma işlemi yapılmaz.”

Önceki halinde; bu duruma ilişkin açık bir düzenleme yer almamaktaydı. Yeni düzenleme ile; hakediş varsa araştırma yapılacağı, hakediş yoksa araştırma yapılmayacağı açıkça düzenlenmiştir.

4. İnşaat maliyetinin hesaplanması ve re’sen araştırma değişti

Madde 4 ile Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği’nin 111 inci maddesinde yer alan “bina maliyeti” ibaresi “inşaat maliyeti” olarak değiştirilmiş, bazı ibareler güncellenmiş ve aşağıdaki fıkralar yeniden düzenlenmiş, ayrıca maddeye yeni bir fıkra eklenmiştir.

***“MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 111 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Bina maliyeti” ibaresi “İnşaat maliyeti” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca” ibaresi “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca” şeklinde, dördüncü ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) İş bitim tarihinde geçerli olan yapı ruhsatı esas alınarak araştırma işlemi yapılır.”

“(6) Başladığı yıl içinde bitirilmiş olan inşaat maliyetinin hesaplanmasında inşaatın bittiği tarihte geçerli olan birim maliyet bedeli esas alınır. Başladığı yıldan sonraki yıllarda bitirilmiş inşaat maliyetinin hesabında ise; inşaatın bitirildiği yıl hariç olmak üzere, inşaatın başladığı yıl ile bitirildiği yıl arasındaki tüm yıllara ait birim maliyet bedellerinin aritmetik ortalaması sonucu bulunan birim maliyet bedeli esas alınır. Birden fazla

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

*****

birim maliyet bedelinin yayımlandığı yıl olması halinde, aritmetik ortalama hesabında o yıl içerisinde yayımlanan son birim maliyet bedeli dikkate alınır.”

“(10) Kapanma, terk veya tasfiye olmadığı hâlde en az iki yıl süre ile sigortalı çalıştırılmadığı işveren tarafından bildirilen veya Kurumca tespit edilen özel nitelikteki inşaat işyerlerinde, sigortalı çalıştırılmaya son verilen tarih itibarıyla ünitece re’sen araştırma işlemi yapılır.”

Yeni değişiklik ile “(4) İş bitim tarihinde geçerli olan yapı ruhsatı esas alınarak araştırma işlemi yapılır.” hükmü gelmiştir. Önceki halinde ise asgari işçilik araştırması, inşaatın ruhsatnamesinde yer alan yapı sınıfı ve grubu esas alınarak yapılmakta idi. Bu kapsamda, inşaat sürecinde yapı ruhsatında değişiklik yapılmış olması halinde, araştırma işlemlerinde son (geçerli) ruhsatın dikkate alınması gerekecektir.

Yeni düzenleme ile (6); başladığı yıl içinde tamamlanan inşaatlara ilişkin hesaplama yönteminde herhangi bir değişiklik yapılmamış olup, inşaatın bittiği tarihte geçerli olan birim maliyet bedelinin esas alınması uygulaması devam ettirilmiştir. Buna karşılık, birden fazla yıla sirayet eden inşaat işlerinde, inşaatın başladığı yıl ile bitirildiği yıl arasındaki (bitiş yılı hariç) tüm yıllara ait birim maliyet bedellerinin aritmetik ortalamasının alınması esası getirilmiştir.

Önceki halinde ise başladığı yıl içinde tamamlanan inşaatlarda, inşaat maliyetinin hesabında inşaatın bittiği tarihte yürürlükte olan birim maliyet bedeli esas alınmakta olup, bu yönüyle mevcut uygulama korunmuştur. Buna karşılık, başladığı yıldan sonraki yıllarda tamamlanan inşaatlarda ise, inşaatın bitirildiği yıldan önceki yıla ait yayımlanan son birim maliyet bedeli esas alınmakta, dolayısıyla hesaplama tek bir yılın verisine dayandırılmaktaydı.

Yeni düzenleme ile (10); kapanma, terk veya tasfiye hali bulunmamakla birlikte en az iki yıl süreyle sigortalı çalıştırılmadığı tespit edilen inşaat işyerleri bakımından SGK tarafından re’sen asgari işçilik araştırması yapılacağı açıkça hüküm altına alınmıştır. Önceki halinde; uzun süre sigortalı çalıştırılmayan inşaat işyerleri açısından belirli bir süreye bağlı olarak re’sen araştırma yapılmasına ilişkin açık bir düzenleme bulunmamaktaydı.

5. Tescilsiz ve bildirmsiz işyerlerine ilişkin düzenleme

Madde 5 ile Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği’nin 112 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları değiştirilmiş ve maddeye yeni bir fıkra eklenmiştir.

***“(2) Tescil edilmemiş veya tescil edilmiş olmakla birlikte işçilik bildiriminde bulunulmamış olan ihale konusu işler ile özel nitelikteki inşaat işyerlerinde, işin başlangıç ve bitiş tarihleri, ilgili idarelerden alınacak belgelerle tespit edilerek işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının tespitine ilişkin araştırma işlemi ünitece yapılır. **Ünitelerce bu nitelikteki işyerlerinde yapılan araştırma işleminde esas alınan asgari işçilik oranında eksiltme yapılmaz.**

Önceki halinde; tescil edilmemiş veya işçilik bildirim yapılmamış işyerlerine ilişkin olarak asgari işçilik araştırmasının yapılmasına yönelik uygulama bulunmakla birlikte, bu işyerlerinde asgari işçilik oranında indirim uygulanmayacağına ilişkin açık bir düzenleme yer almamaktaydı.

***“(3) Ünitece ihale konusu işlerde yapılan araştırma sonucunda 110 uncu maddeye göre tespit edilen ve Kuruma bildirilmediği anlaşılan asgari işçilik miktarı üzerinden, gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği haiz olmayan kurum ve kuruluşlarca yapılan özel nitelikteki inşaat işyerlerinde ise 111 inci madde uyarınca hesaplanan prim tutarı, aksine bir tespit olmaması hâlinde, iş bitim tarihinin bulunduğu aya mal edilerek

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

*****

tahakkuk ettirilmek suretiyle gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ödenmek üzere işverene tebliğ olunur. İşverence borcun tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi, taahhütname verilmesi veya itirazda bulunulmaması halinde borç kesinleşir ve işlemler sonuçlandırılır.”

Önceki halinde; eksik işçilik tespiti halinde prim tahakkuku ve tahsil sürecine ilişkin uygulama mevcut olmakla birlikte, tahakkukun iş bitim ayına mal edilmesi ve borcun kesinleşme sürecine ilişkin bu denli açık ve sistematik bir düzenleme bulunmamaktaydı.

***“(11) İhale konusu ve özel nitelikteki inşaat işlerinde hangi hallerde ünitece araştırma işlemi yapılacağı Kurumca belirlenir.”

Önceki halinde; asgari işçilik araştırmasının hangi durumlarda yapılacağına ilişkin uygulamada genel ilkeler bulunmakla birlikte, bu hususun Kurum tarafından belirleneceğine yönelik açık bir düzenleme yer almamaktaydı.

Saygılarımızla,